

Kajetan Deskowski w Witkowie przybliżył 55 uczestnikom wyjazdu wydarzenia z 1918 roku.

Śladami Leonarda Durczykiewicza * 8.09.2018

Niepodległa dla wszystkich - motyw przewodni Europejskich Dni Dziedzictwa '2018 <http://edd.nid.pl/> towarzyszył od Witkowa po Anastazewo uczestnikom 13. wycieczki po dworach Wielkiego Księstwa Poznańskiego opisanych (i nie) w albumie z 1912 r. Leonarda Durczykiewicza. Organizatorem wyjazdu był Klub Turystyczny PTTK w Koninie z pomocą Koła PTTK w Witkowie. Program realizowano wspólnie z Klubem Krajoznawczym i Kołem Przewodników Turystycznych RO PTTK "Szlak Brdy" w Bydgoszczy.

O przebiegu wydarzeń w 1918 r. w **Witkowie** opowiedział Kajetan Deskowski, student I roku historii, laureat historycznych olimpiad, m.in. Olimpiady Solidarności. Przebieg „rewolucji witkowskiej” opowiadał tak sugestywnie, że niemal widać było Stanisława Gaworzewskiego w mundurze bosmana marynarki niemieckiej, gdy wchodzi do siedziby landrata Jessena. W pałacu Żółtowskich w **Niechanowie** znalazł siedzibę Ośrodek Szkolenia i Wychowania 15-4. Dzięki junakom kilka zabytkowych pomieszczeń zostało wyremontowane, a rodzina Żółtowskich przekazała rodzinne fotografie. Tutaj miało miejsce spotkanie z grupą bydgoską i wspólne zwiedzanie.

Relikty powstałego w XII w. klasztoru Kanoników Regularnych w przepięknej bazylice w **Trzemesznie** wywarły wielkie wrażenie. Ks. proboszcz Piotr Kotowski udostępnił wystawę archeologiczną i podziemia z fundamentami najstarszych świątyń. Zainteresowanie wzbudziła dostojna brama Kolegium Trzemeszeńskiego, w którym nauki pobierali m.in. Jędrzej Śniadecki i Hipolit Cegielski. Krótki spacer mokrymi ulicami doprowadził grupę do pomnika słynnego szewca Jana Kilińskiego (1760-1819), jednego z pułkowników powstania kościuszkowskiego. Rzeźba dłuta Zbigniewa Dunajewskiego została odsłonięta w 1960 r. Atrakcję sprawił Dariusz Wąchnicki, przynosząc dla wszystkich smakowite drożdżówki.

Leonard Durczykiewicz opisywał dwór w **Kruchowie** po rozmowie z właścicielem Nikodemem Dokowiczem. Do naszej grupy wyszedł aktualny użytkownik dworu, podając przekład łacińskiej sentencji z portyku i udostępnił wnętrza. Ujęci spontanicznym przyjęciem udaliśmy się do **Duszna**. Ksiądz proboszcz Grzegorz Porzecki w kościele pw. św. Doroty wyjaśnił zawiłości nazewnictwa w parafii i pokazał wyjątkowy zestaw: konfesjonał pod kazalnica. Z tego małego kościółka pojechaliśmy na wieżę widokową w Dusznie. Darek Wąchnicki upewnił kierowcę - pana Piotra - że tam dojedziemy. Przejazd szutrowymi drogami pozwolił osiągnąć **wieżę widokową** o wysokości 12 m na Wale Wydartowskim 157 m n.p.m. Usatysfakcjonowani widokami z wieży obejrzelśmy wyjątkową kuźnię w Wydartowie. W hotelu Heaven we wsi **Chabsko** był posiłek i krótki relaks.

Po kilku minutach jazdy zaparkowaliśmy przed cmentarzem w **Mogilnie**. Obejrzelśmy piękne mauzoleum ks. Piotra Stolarczyka autorstwa Stefana Cybichowskiego, mauzoleum ofiar okupacji w miejscu d. kościoła św. Klemensa wg projektu Aleksandra Holasa i grób Salomei Glemp, matki prymasa. Przed dawnym opactwem benedyktyńskim w Mogilnie czekał przewodnik Zenon Popiołek z wnukiem Jasiem. Wspólne zdjęcia na tle wejścia do klasztoru Braci Mniejszych Kapucynów zainaugurowało obejście pomieszczeń i autorski popis pana przewodnika. Oba autokary pojechały do pałacu w **Żabnie**. Okaleczony budynek mało przypominał pałac Dąbskich. Za to w zagajniku Tadeusz Frymark odkrył mauzoleum poprzedniego właściciela Emila Matthesa i zaprowadził doń resztę wycieczki.

Po pożegnaniu grupy bydgoskiej dwór w **Targownicy** z 1847 roku pokazała nam starsza mieszkanka. Pokonawszy sporo kilometrów dojechaliśmy do wsi **Anastazewo**. Dawne przejście graniczne między zaborami zostało tu upamiętnione, a dodatkowo Powidz pochwalił się udziałem mieszkańców w powstaniu wielkopolskim. Przez Witkowo i Słupcę dotarliśmy po 20:00 do Konina. Program wycieczki ustaliła Wanda Gruszczyńska, a technicznie przygotował Dariusz Wąchnicki.

Tekst: W. Gruszczyńska
Zdjęcia: W. Gruszczyńska,
Tadeusz Wilczyński

3 Pani Danuta Stefańska z Witkowa zaprosiła Kajetana Deskowskiego dla naszej grupy

Niechanowo

Trzemeszno

Trzemeszno

Kruchowo

Mogilno

Anastazewo

Darek Wąchnicki w rozmowie z Anną Kapturską ze Sławia

Dzięki Lidii Prus ze Słupcy mieliśmy biało-czerwone kotyliony na stulecie odzyskania niepodległości